

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakoleza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

ANARCHISTI.

Talianská polícia prekvapila tajnú radu anarchistov, v podzemných miestnostach.

Anarchismus, grécke slovo znamená „bezvládu“, neuznávanie žiadnej vlády, žiadnej vrchnosti, ani svetskej, ani cirkevnej, práve tak nie duševnej ani hmotnej. Anarchismus predstavuje spoločenskú sektu, stranu, jej zámery vrholia v tom, pozbaviť svet všetkých vrchností, zručiť tróny, vyhubiť hlavy štátov a krajín a viesť vládu ľudstva bez Boha, bez kráľa, bez sudcu a všetkých ustanovizní, ktoré krotia vášne človeka a privádzajú ho k vyšším cieľom!

Anarchisti sú stranou násilného rozvratu, stranou zbojského hubenia vinných i nevinných, tedy nepriateľom všetkého terajšieho poriadku vo svete. Taliano, kde je toľko biedy nahromadené, je vlastou anarchistov; našu milovanú kráľovnu Alžbetu prebodnul anarchista Lucheni, amerického prezidenta Mac Kinley-a prestrelil tiež anarchista-Talian. Každú chvíľu čítame o anarchistických atentátoch a svet ani zo strachu nevychádza. Návrat ku kresťanstvu a ku skutkom lásky, umožnenie výživy chudobným vrstvám sú jediným liekom proti pobludilým, nešťastníkom anarchistom.

Vyzvanie ku predplateniu

na týždenník

„Pokrok“

„Pokrok“ vychodí každý piatok. Do ďalších krajov expeduje sa ešte v piatok odpoľudňa, do bližších v sobotu ráno, tak že všetci naši odberatelia budú mať časopis v rukách už v sobotu večer. *Všetkým odberateľom odporúčame, aby sa u našich dôverníkov v obciach predplatili hromadne.* Týmto bude sa „Pokrok“ zasielať pod krížovou obálkou po 18—20 číslach, toto môže byť najmenšia objednávka. Niže 18 čísiel nezasielame časopis v krížovej obálke. Kto chce jedno číslo rovno zo Skalice odberať poštou, ten musí sa predplatiť na „Pokrok“ 2 korunami ročne.

Za odobraté jedno číslo u našich dôverníkov, platí sa hotovo 2 hal.

Každý celoročný odberateľ, ktorý 2 kor. vopred zaplatí, dostane kalendár „Novú Domovú Pokladnicu“ za sníženenú cenu 40 hal, franco do domu.

Predplatné posielajte na adresu:

Jozef Teslík, Uh. Skalica
(Szakolca).

Prosíme ot redakcie by nám zasielali svoje časopisy na zámenu.

Čítajte!

Nechcem prehovoríť ku tým, ktorí časopis, lebo bárs ktorú poučnú knihu, nenechajú plesnivieť, ale pilne čítajú, zbytočne bych ich povzbudzoval, ku ďalšej vytrvalosti, lebo som presvedčený, že čítanie stane sa ich každodennou duševnou potravou. Ale uznajme drahí bratia, že ešte máme vždy väčší počet nečítajúcich, ako čítajúcich medzi našim ľudom a toto zlo je príčinou našej zaostalosti, nášho bedárstva, oproti iným národnostiam v ohľade vedeckom, ale nie len tu, tiež na poli hospodárskom a remeselníckom. Roľník nevláda pre nedostatok sebazvdelania obrániť sa oproti krvoživým pijaviciam remeselníka zase ničia veľkokapitalisti

Takto to vypadá s nami Slovákami, ale nečudujeme sa tomu, ľud ešte porád žije ako pred päťdesiatimi rokmi, bez starosti, bez všetkej podnikavosti, bez rozhladu na terajší beh života a jeho požiadavky. Občania veku pokročilejšieho nenahliadnu potrebu čítania a mladších stihá pohroma našich rozervaných okoličností. Smutný stav má náš mladík, prekročivší prah školy, v nej sa cudzojazyčnými vedomostami chcel pripraviť ku životu. Z počiatku snád sa nadržáva, že dačo vie, avšak dosť skoro ho nádej sklame. Niečomu, čomu sa naučil, behom dosť krátkych dvoch rokov zabudne a už sa nachádza v tej kolaji, že by snád ani nevedel povedať ako sa menuje. Cestu ku náprave ukázať nemá mu kto, žije vydaný na milosť nemilosť svojho biedneho osudu. Tí ktorí by sa mali v prvom rade starať o náš ľud, z ktorého pošli, a z jeho mozoľov žijú opovrhujú rečou jeho hanbia sa zaň, nedbajú nič, nepredvídajú úpadok jeho existencie. No chvalabohu máme ľudí i obozretnejších, ktorí pracujú, usilujú sa vymaniť nás z pazúrov nepravnických, ktorým tu vyslovujeme všetku česť. Drahí bratia, veľ máme príležitosť, vydávaním tohoto nového časopisu nahradiť aspoň čiastočne to, čo nám škola neposkytla.

My nevydávame časopis tento so žiadnej ziskuchtivosti, ani nie sme podporovaní ako mnohé vládne časopisy, ale výlučne našim hleslom je ľud poučovať, vzdelávať všestranne. Preto chopme sa do práce, uznajme naše viny a čítajte pilne! Otázkou kladiem občanom našim, prečo by nemohla v našich okolitých obciach jedna rodina aspoň jedon dobrý časopis celoročne odberať? Veď to maličkosť robí ročne a úžitok hradil by sa stonásobne. Čas ku práci je svrchovaný, lebo obozremeli sa vókol seba, všade vidíme napredovanie len u nás, to ešte akosi spí, lebo chýba nám chuť energia ku práci a toto mohlo by sa diať i u nás, ako aj u iných národov, len pomocou čítania a dobrej knihy, veď spôsobilí by sme boli, veď známo, že Slovák je chytrý a spôsobilý, má vlohy a tento dar treba pestovať, vzdelávať!

Preto keď už nemáme slovenských škôl, gymnasií, akademii, universít, nečakajme od nikoho nič, ale vzdelávajme sa sami, pilne čítajúc slovenské časopisy a knihy a dľa toho, čo naučíme sa z čítania usilujme sa konať i žiť.

V sebazvdelaníu a v pokroku leží spása opusteného nášho ľudu slovenského! J. H.

Kupujte v potravnom spolku!!!

Stupavským údom Kat. Kruhu k výstrahe.

Stupavania! Pre meno a pre blaho vlastné sa neopúšťajte. A či už ochladáte? Vaša horlivosť bola by len plameňom slameným a sláva len od česnaku, že sa tak teplo priznáva k tým arendátorom vašich slabostí, vašich naruživostí, vašej málomyselnosti, nesvornosti a netečnosti? Prečo že si dopúšťate rozbroj medzi sebou, v tom katolíckom kruhu? Teší vás to? To je česť, či čo? Či nevydíte cez prsty, čo za úklady sa okolo vás strojá?

Tí čo vás rozburujú, chcú podkopať katolícky kruh, aby potom vaša jatka a sporiteľňa z jejích akciami zostala sirotou, aby zanikla dovčulajšia základná prekážka, že akcie nemôže iný mať, iba katólik a to úd spolku katolíckeho. Či chcete mať tú smutnohru na fašiangy, že sa k vašim akciám priam tí dostanú, proti ktorým sa tieto spasiteľné ústavy podujali. Veru tí vás vykúpi, ale Boh nás zbav od takých vykúpteľov.

Pekná česť bola aj to, že aj voľba obecného výboru sa u tých musela doradiť. Teda to sú tie zásady radikálne, to je tá dôslednosť, ten kresťanský ráz. Dajte si pozor!

To prílišné bratrickovanie zbaví vás organizácie a jako sa už ukazuje, vy budete poznovu ovečky rozptýlené, koristí vlkov. Na smetisku sa palác nestavá, na strokotanom katolíckom kruhu nebudú zdaru pokroku a vaše peniazky zas budú podrezané; tak sa splní to požehnanie: ten chlieb váš vezdajší; a to blahoslavenstvo tichým a pokojným slúbené; že „oni zemou vládnúť budú“.

Svornosťou a pokojom ste silní — tie brány pekelné vás nepremozú, osobnými ale roztržitostami a nesvornosťou rozpadnete sa sami. Nato vás huckajú a prerábajú vaši nepriatelia — a bárs raci veľf nie sú ku jedeniu, ale vy potom delikátni raci budete. Pozor!

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy.)

— **Búr Sv. Mikuláš.** Náš p. učiteľ Holovits založil medzi svojimi školákmi spolok detinstvá Ježišovo. Údovia toho spolku mali by z centra dostať i knižky na čítanie; ponevác ale pre slovenských žiakov nejstuje tá výhoda, nuž založil si knižnicu pre svojich žiakov sám. Každú knižičku prečíta najprv sám, zdá-liž sa ona hodí pre školskú mládež a keď áno, tú už musí mať školská knižnica! Tam sú zastúpené náboženského obsahu knižičky: životopisy malých svätcov, čítania o malom Ježiškovi, „Ježiš Priateľ dietok“, „Noviny malých“ v mnohých exemplároch. Potom dejiny hrdinských mužov ako: Zriny, Matej kráľ atď. Hoffmannové spisky, Schmidové spisy v prekladoch a v Horovicových soznamoch, temer všetky detské

knížky sú v jeho knižnici zastúpené; potom kalendárov staršie ročníky, Pútnika, Pokladnice atď. To lepší žiaci pred každou regraciou dostanú i na čítanie, tým sa usilovnosť len povzbudzuje, na výročité sviatky ujde sa všetkým. I na veľké prázdniny dostávajú žiaci knižičky, to už vidám pasákov, ako miesto stvárania daromnic, vytiahne si z kabelky knižičku a popri skyve chleba číta a poučuje sa. To vždy večer, keď doženú statok, celý krdel sa hrne žiakov na proti učiteľovmu bytu a on neomešká tej príležitosti, že by im pri rozdávaní knih i dajaké naučenie nedal. To keď je ich viac pohromade, dajú si i koncert. Cez rok naučia sa i 20—30 pesničiek do troch hlasov a aby to cez leto úplne nezabudli, to si s časom na čas zakonzertujú. S. M.

Z Brockého. Dňa 3. febr. Dnes bola u nás burlivá voľba na rychtára a ostatných predstavených obce. Slúžny Chemez kandidoval Jána Jakubca, jeho zaťa Kocicha a Štefana Ondriska na ktorého v obci nikto nič nedá a nechel dať do kandidácie starého rychtára Martina Hnáta, za ktorého možno povedať deväť desiatin obecnstva bolo oduševnené. Následok tej kandidácie bol, že prirvženci Hnátovi nehlasovali a tak jedine 24 prirvženci Jakubcovi hlasovali na Jakubca z pomedzi 320 voličov. O 12. hodine na poludnie vyhlásený bol Jakubec za zvoleného rychtára obce bročanskej. Nastal hluk, lármo, ktoré keď sa trochu utišilo, vykričaním zvolení boli prirvženc Jakubcov Ondra Valúšek za podrychtára, Vendelin Hojsik za kassira, za prirážajúcich Štefan Mihal, Štefan Mráz, Ignác Čulen, Štefan Hnatovič, Michal Vrchovský (?) a Leopold Antálek. Zvolených vyzval slúžny, aby sa do obecného kancelára dostavili na prisahu. Avšak dostavil sa len Jakubec, Valúšek a Mráz. Pri podpísaní volebného protokollu zo styroch dôverníkov dostavil sa len jeden. Ponevác počas hlasovania i po vyhlásení voľby veľikánsky zástup voličov a aj demonštroval proti zvolenému rychtárovi aj takýmito výkrikami „kmín nesmie byť rychtárom“, slúžny p. Chemez, po prevedenej prisahu rychtára, vyzval Jakubca, aby súdnou cestou stíhal všetkých, čo mu také nepekné prímenia dávali, lebo že ináč by ho v úrade trpeť nemohol. Jakubec sväto-sväte slúbil slúžnemu, že ešte zajtrajšieho dňa pozdvihne žalobu. Obecnstvo za Martina Hnáta zaujaté, zase chce podať žalobu až k ministerstvu proti výsoznačenej kandidácii. Nuž uvidíme, čo z toho bude. Bojme sa, že touto prevedenou voľbou, podkopaný je pokoj, ktorý v obci prebýval. Dal by Boh aby sa naše proctvo nespnilo.

— **Z Trnovca.** Už máme po voľbe obecného predstavenstva. Pán slúžny Chemez nedal nám do kandidácie Ružičku, čo ho skoro celá obec chcela, ale popri starom rychtárovi Chanovi dal ešte dvoch do kandidácie a sice obecného sluhu kišbira a obecného sluhu listára. Naši občania zadali žalobu k pánu ministrovi cestou nášho krajinského vyslanca.

— **Smolenice.** 2. februára 1903. Dopis týkajúci sa našich p. remeselníkov a majstrov medzi nás nechodiacich tuším trafil do živého, keď k svojej obrane vyslali „Pravdomila“ s pravdomlivosťou, najviac čo sa týka nášho p. farára. Sám sa prezradzuje, že do spolku len nos strčil. Je pravda, že u nás ešte mnohí ľudia zvlášť na kresťansko-sociálne podniky len cez nos kukajú; dobre by bolo už raz aj okuliare si nasadiť a ďalej od nosa hľadeť. A toto v prvom rade „Pravdomilovi“ a jeho regimentu odporúčam; a potom sa presvedčí, že náš p. farár vzdor tomu, že má dva potravné — jeden úverkový spolok, gazdovskú assekuráciu vedie a krem toho každú nedelu 20—40 ľudom rozličené rady dáva — nám v spolku číta, vyjmúc keď je nezdravý. Nech len pán „Pravdomil“ privádza svojich ľudí do spolkov a ľeikovi dá pokoj.

Čo sa týka tých žiadaných prednášok musím poznamenať, že by ten p. prednášateľ mal

s nami veľkú ostudu, pretože tu u nás jesto mnoho majstrov vyučených a diplomovaných. Tak na pr. krem vyučených máme tu ešte diplomovaných; cinzmajstrov, ferbl majstrov, lítr majstrov, atď. Nuž tímto by sa prednáška len o politike alebo 32 foliovej biblike zišla. Ale tomu vy lepšie rozumiete než bárs ktorý majster! Čo Pravdomil?!

Krem tohoto máme tu nového rychtára, poctivého, statočného občana Jána Daniša, s podobným obecným výborom. Strýcom Bumbalcom sa táto novota nepáči, ani synom Izraela.

Jan Halama rozšírovateľ „Pokroku“ a poctivý majster šusterský si nohu zlomil, leží v trnavskom špitále.

Na deň rychtárskej voľby v noci vykradli kýsi zlosynovia poctivého občana Mart. Slobodu.

Mali sme tu zvláštnu návštevu. Dvaja krivonosí vtáci vydali sa za poslancov sv. Otca, odporúčali obrazy na predaj po 8 korunách a sľubovali, že ich sám sv. otec požehná a za každého odberateľa že bude sa spievaná sv. omša slúžiť. Miestny pán kaplán a staviteľ Karol Škvara ich poznali, ale niekoľko zlatých prepsa sobrali. Divné je, že takých dobremajúcich ľudí navštívili, ktorí ku kresťanským podnikom s ničím neprispjú. Skúpy dvakrát platí.

Pravdy sa drž.

Z Lošonca. 30. jan. Aj my sme si vyvolili obecného rychtára, vzdor pp. bumbalcom statočného, rázneho muža.

V júliasi na hody mali sme my mládenci zábavu osobitne od bandy Icikovej a včul „Potravny spolok“ má preto s financami robotu, že sme sa opovážili vo spolku a nie u žida nápoje kupovať. Teda nadarmo sa nsmial ten pán v Hodonine, keď som mu povedal, že sme z Asie prišli.

Neohrozený.

Z Dolnej Krupej. Pane redaktor! pošlite toľko čísiel „Pokroku“ jako som Vám uďal, lebo kto kde sa domáha na náš milý časopis, to by ste ani neverili, že ešte aj dievčatá. V sobotu keď som prišiel na zkušku medzi hercov, čo sa pilne učia na prevedení divadelnej hry „Preporodená obec“, každý si bral po čísle, jak mládenci, tak i dievčata, to by ani nikto neveril na krupanov, že sa tak zmáhajú a ešte keby mali takého, čo by ich k tomu viedol.

No keď som spomenul hercov a herečky, musím aj tunajšie pomery popísať. Dopisovateľovi z D. Krupej pod menom „Bratomil“ musím najprv srdečné vďaky vzdať za to, že má nad Krupou sústrasť a pilne pozoruje pohyby naše a dáva ich verejnosti vedeť, ale to mu ani na mysl nepride, bár to aj vie, že je to tu až veľmi ťažko a jaké veľké prekážky v tom máme. Po prvé, miestnosť vlastnú k prevedeniu hry nemáme, ale sa nám o ňu postaral velebný pán kaplán J. Révay, (viac nie medzi námi, lež v Smoleniciach) a sice s tým, že podal prosbu slávnemu školskému výboru, ktorí to odťahoval až do 25. jan. a keď sa aj výbor sišiel, ktorí zostáva z dp. farára jako predsedu, z niektorých inteligentov a občanov, nič pre nás nevykonali, tu 26. som obdržal výtah z porady, že nám školu nepovolí.

Na to som napísal „Poďakovanie“, v ktorom som i pripomenul, či by páni výborníci mali z toho väčší ošoh, keď tí mládenci čo sa učia budú v krme sedieť, lebo takto nevinne sa zabávať cez tie bláznivé dni; ale aký vodca taká ovca. Toto som napísal, tiež od iných hercov, nechal podpísať. Len že to tuším obanujem, lebo jak vidím sišli sa páni obce na radu, k čomu i môjho otca povolali a povedali mu, že ma uďajú slúžnemu i s týmto časopisom „Pokrok“, že s ním kolportirujem a kšefty robím. (Vaši odberatelia sú u vás v sozname zapísani, keby vás strašili uďajte, že ste len roznašač a nie predavač). No nech sa robí čo chce, za pravdu budem rád trpeť, *mňa dar nesvedie a hrozba neskloni, vytrvám pri svojom.*

Vo štvrtok 29. januára, sme mali návštevu. Boli u nás páni kapláni J. Révay a Nádašský p. kaplán. uctili nás hercov na zkuške. Bárs sme neboli všetci, lebo niektorí sú aj 2 hod. cesty ďaleko, predsa sme sa potešili ich vzácnou návštevou. Tyto mužovia ľudu potvrdili nás tým, že nám pekne naučenie dali a vstúpili každému chuť a vytrvalosť na prevedenie hry tejto a ešte väčšiu radosťou bolo tých mladíkov, keď im sľúbili: „Keď vás krupani opovrhli, budete u nás v Nádaši a Smoleniciach hrať, len sa učte, o ostatnie postaráme sa my“. Boh ich žehnaj za jejich láskavosť k nám preukázanú. Nádaš a Smolenice môžete byť pyšní na takých mužov, jakí sú títo dvaja páni kapláni a môžete spievať so mnou.

Hojže Bože! jak to pekne, v tom Nádaši všetko je. Keď pán kaplán z organistom, za mládež sa zaujme.

A my v Krupej sme jak stádo, bez pastiera nechani.

Preto u nás inšie nečut, nežli zápach krémový. *Vítazoslav.*

— Šaštin. Pane redaktor! nie som pisárom, ani nie takým učeným pánom, ktorí do novin dopisujú, ale reku niečo nového Vám musím sdeliť, čo sa u nás stalo. Jednomu pánovi ztratili sa zuby, a teraz že chodí bez zubov, od tej doby chodí stráží 12 chlapov, a stráži „pánom“ zuby vo dne v noci. Divná vec je to, keď sa u nás ztratí prasa, krava, ani zlođeja nechytia, ani v noci nevartujú.

Šaštinan.

— Hasprunka. Ctený pane redaktor! úprimne Vás pozdravujem a zo srdca by ma tešilo, keby ste tento môj list dostali a si ho povšimli. Váš časopis „Pokrok“ som obdržal a veľmi som sa mu potešil. Len že musíte mi asi mesiac poshoveť, až začnú roboty rád Vám zaplatím, lebo peňazi na knihy a časopisy nikdy nefutujem. Ja som časopis ľudom aj oznámil pri kostole, ale oni sa mi smiali, jedon povedal, že ja prajem len kňazom a platím po celej krajine, že porád čítam a porád nič nemám a nie som bohatý. *Povedali mi, že som hlupák, len pre tlačiarne pracovať, žeby som múdrejšie urobil, keby som si zasadnul do šenku a kúpil si pálenky. Človek, že nepotrebuje novin v šenku, že sa dozvie všetko, lebo židák má noviny až z Viedne.*

Odpovedal som im, dobrá, len choďte do šenku, prepíjajte vaše mozole, otravujte si váš rozum každú nedelu. Upi si mudráku, otroku jeden aj dva litre tej čertovice, ja budem doma, budem čítať a sa vzdelávať a uvidíme ktorému nám bude lepšie a kto bude chodiť z rozbitou hlavou.

„Haspruňané Javorané hovora, že si žida za rychtára nezvolá“, ale vám je šenk kostolom a pálene duševným pokrmom! Kedy sa prebudíte a dojdete k rozumu?! *Pozorovateľ.*

— Kúty. Dňa 31. januára bola u nás voľba na obecné predstavenstvo. Zvolili sme si všetko hodných a poctivých ľudí. Rychtárom je Štefan Balga, kassírom Pavel Ondriska. Prisažnými zostali Jozef Balga, Matej Hések bečánek, Melichar Ondriska, Pavel Macejka, Jozef Šimek, Matej Hések. S podrychtárom nie sú jakosi naši občania spokojní. Kto sa na úrad driape, toho ľud nerád vidí.

— Mor. Sv. Jány. Za rychtára zvolený bol u nás p. Michal Vávra (botár), za podrychtára dobre známy, horlivý p. Jozef Folba. Novozvolený pán rychtár je statočný človek, radíme mu, aby nebol moc dobrý a slabý, rychtár potrebuje guráž. Keď bude sebavedomý a nedá sa „horním“ komandovať a vymíti „odomáše“ budeme ho mať iste rádi a budeme ho vo všetkom podporovať. Nech Pán Boh živi.

Roľník.

Drobné zprávy.

— V Lopašove bol za rychtára zvolený p. Anton Perička.

— V Smoleniciach našiel sa taký mládenec, ktorý začal pokrok s tým, že kradnul v potravnom spolku. Sklepník ho prichytil. Škoda že je tento mládenec synom tak statočných rodičov. Preto vyzývame ho, aby sa takých vecí nedopúšťal a nám hanbu nerobil.

Mládenci?

— Prosíme o krátke dopisy, dlhé dopisy musíme prepisovať, to dá mnoho práce a miesta nie je. Teda sđelte všetko na krátko.

— V Holíči, že nie je krajčirov, lebo tamejší strážníci dali si šaty pošť v Hodonine. Bolo by zaujímavé o koľko lacnejšie im ich ušili v Hodonine. Podporujte v prvom rade svojich.

— Sňatky. Dňa 27. jan. 1903. v Mokromháji slávil svadbu Pavel Kolínek, známy jako výborný spevák, s dečrou Zuzkou terajšieho rychtára Pavla Školnikoviča.

Dňa 2. februára vydržoval „Kat. kruh“ vo Gbelech svoje výročné valné shromaždenie.

— V Prietři zostal starý úrad, občania boli s nimi spokojní, lebo toho aj zasluhujú. Prisažným zvolený bol Pavel Škrovánek a Ján Sasínek.

— Usmrtený vlakom. 40-ročný Štefan Šimončík, pochodiaci z Hornej Krupy (preš. st.) a obyvateľ v Ely. Mmm. Amerika, idúc pred pár týždňami z bane, kde pracoval na noc, domov, na železničnej križovatke postihol ho vlak a usmrtil okamžite. Kolesá rozrezaly ho cez pás. — Nešťastný Šimončík zanechal v Peštubudine, kde pred príchodom do Ameriky za dlhší čas býval, zanechal manželku a dve nedospelé siroty.

— Zabitý v bani. Imrich Anđel, rodák zo Štepanova (nitr. st.) a obyvateľ v Uledi Pa. zabitý bol v uhelnej bane 3. decembra 1902. Bol ešte len 18-ročný, doma zanechal matku a 3 bratov.

— Naším dôverníkom: Komu zostaly zbytočné čísla „Pokroku“ alebo celé balíky, nech ich pošle zpiatky, staré čísla potrebujeme.

Čo sa robí na sneme.

Cukerné predlohy boli prijaté, raffinerie vyrovnali sa so surovárňami. Proti branným predlohám prevádza sa obštrukcia, bár aj tichá. Všetci vyslanci poukazujú na ohromné tarchy ľudu.

Vojenský minister odstránil článok, o rezervistoch, títo budú muset aj na budúce len 2 mesiace jako predtým slúžiť, pôvodne si chcel z týchto záložníkov zadržať 5000 mužov na jednoročnú službu.

Čo nového vo svete.

— Ruský cár Mikuláš navštíví v apríli Rím. Na ceste side sa s cisárom a kráľom Francúzskom Jozefom v Pešti lebo vo Viedni.

Od toho času čo zavádza Turecko v Macedonii reformy bolo tam zatvoreno 4000 ľudí, z ktorých sa asi polovica zo žaláru peniazmi vykúpila. Tisíce ožebračených Macedoncov uteká cez hranice do Bulharska.

— V Marokku bol prorok *Bu Hamara*, pred bránami Fezu v noci sultánovým vojskom prepadnutý a premožený.

— Americké úrady vydali rozkaz, aby sa v stavbe vojenských lodí rychle pokračovalo a aby sa v lodeniach vo dne v noci pracovalo.

— Francúzska vláda zavrhlá 2200 žiadostí cirkevných rádov, za povolenie kláštorských škôl.

Hospodárstvo, priemysel, kupectvo.

— Spolkové mliekarne na Morave. Pred 10 rokami po mnohých prednáškach, ktoré vykonávali kučujúci učítelia po rozličných krajoch, po veľkých prekážkach medzi roľníctvom predsa prebudili sa sedliaci a dali sa na mliekarenie.

Prvé spolkové mliekarne založené byly na Hanej v Palonine a Zahlinicích. (Kde je teraz aj pekná a veľká roľnícka sladovňa s pivovarom) nevidané úspechy týchto dvoch mliekarní vyvolaly veľmi živý mliekársky ruch. Zakladali sa mliekarne na všetkých stranách. Roku 1900 bolo 59 spolkových mliekarní, na konci roku 1902 bolo ich už 93. Je to v skutku ohromný pokrok v mliečnom hospodárstve. Roku 1900 bolo v 49 spolkových mliekarniach 2781 členov s 5477 podielami.

Podiely mali výšku 10—60 korun základný kapitál činí pri týchto mliekarniach 135,020 kor.

Členovia obyčajne málo složili kapitálu, ale stavali na pôžičku a z čistého zisku splácajú dlh. Bermé si príklad zo susedov. Učme sa od nich.

Všeličo.

— Vo Viedni štrajkuje 15,000 krajčirov. Mešťanosta *Lueger* venoval štrajkujúcim z mestských peňazi 6000 korun.

— Veľká bieda v Pešti. V hlavnom meste krajiny je následkom tvrdej zimy asi 50,000 ľudí bez práce. Mesto Peštubudin odhlasovalo na ulavenie biedy 200,000 korun. Prácu dajte ľudu, nie almužnu.

— Ministr obchodu nariadil, aby sa tovaryšom a pracovníkom vydali knižky bez rodného listu, aby títo nemali výdavky s tým. Každý kto knižku žiada, len sa na prvú stranu podpíše.

— Na celom svete žije 4 aj 1/2 mill. baníkov. Toľko ľudí pracuje a živi sa pod zemou.

— V Arade ukradli cigáni 7 detí.

— Pri ostrove Korfu srazili sa 2 vojenské lode. Jedna bola prerazená a hneď sa potopila i s mužstvom na nej sa nalezajúce.

— V Kat. kruhu skalickom bola dňa 1. februára podarená domáca zábava, na počest zástupcov potravných spolkov.

— Dar. Pekársky majster p. Engelbert Pinkalský, daroval veľkú slanečku (slaný rohlík) pri zábave 1. februára v Skalici. Licitácia vyniesla k dobročinnému účelu 6 zl. Srdečná vďaka.

— V Petrovej Vsi učí sa mládež usilovne divadelný kúsok. Mnoho zdaru.

Ženské

vlasý, vyše 30 cm dlhé, aj vyčesané, kupuje

Jozef Mikulík, holič
v Uh. Skalici.

Pravá, čistá Liptovská bryndza

100 kg. za k. 100 — 12% obal,
5 kg. balík poštou k. 5.52 fco
z bryndziarne

Kroneraff & Jesenský
v Lipt. Sv. Mikuláši.

Závod roľnícky Závod roľnícky.

Prvá moravská

roľnícka akciová továrna

na sústrednené hnojiva a lučebniny v Prerove
odporučuje suché a jemne mleté

umelé hnojivá

rôznych druhov, všetko zaručeného obsahu, za veľmi ľav-
ných cien a výhodných podmienok. — Pri objednávkach
vagonových určujeme zvlášte nízke ceny.

Superfosfáty pod 16% kyseliny fosforečnej roz-
pustnej nevyrábame.

Priamy dovoz chilského liadku — Volný predaj Stassfurt-
ského kaimitu.

Zastupiteľstvo: v potravnom spolku v Skalici.

Kávu

Žiadajte v potravných spolkoch a u
kresť. obchodníkov.

len od známej kresť. firmy

B. ROSENKRANC
V PRAHE.

priamy dovoz zo zámorských krajov naj-
lepších a jemnohnutných druhov.

Zastupuje: **A. Burian Brno.**

49 Vinterhollerovo nám. 19.

Slavným Patronátom a všetkým cirkvám

uctive odporúčam svoju dielňu

ku stavbe nových

ORGANOV

ktoré zhotovujem vo všetkých rozmeroch a sú-
stavách jako: kuželové, rohové, Mechanicko-
pneumatické, alebo obyčajne zášubkové sys-
témy. Organy mnou stavané vyznačujú sa zvlášte
plnozvučným a ľubozným hlasom. Prijímam opravy
všetkých starších organov. Za solídnu a
dokonalú prácu ručím.

Ceny najľavnejšie.

Ján Drábek a Synovia.
organári.

v Bár. sv. Mikuláši.

Vysvedčenia sú k nahliadnutiu.

24

Jozef Lidl Brno, Morava

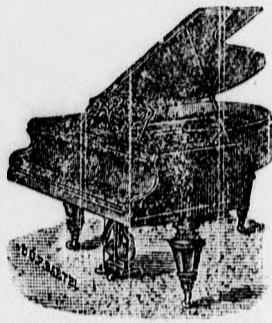
Orelská ulice číslo 7.

Prísazný znalec c. k. zemského súdu.

Prvá česká továrna výroba hudobných nástrojov.

VELKOSKLAD:

pian, pianin a harmonií zo všetkých prednej-
ších tovární českých i cudzozemských.

Hudobné nástroje

pre hudobné sbory, kostoly, divadlá v naj-
väčšom výbere a najnižších cenách.

Cenník na požiadanie zdarma

Vývoz do všetkých dielov sveta

47

Každá sporivá gazdina

používa

KOLINSKEJ

Kávovej Prísady SO SOKOLOM

a docieľy tým výdatnej, chutnej a pekne
zbarvenej kávy.

Továrny: v Kolíne a v Prostejove. (Morava.)

22

Ve prospech Ústředni Matice školské.

Humpolecké súkna

a lodny. Dámske lodny.

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a have-
lody, z čistej ovčej vlny v ľavých cenách odporu-
čuje:

KAREL KOČIAN,
súkenický a prvý zasielateľský obchod
v Humpoleci.

Vzorok k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Tlačivá pre farské úrady
dostať u **J. Teslíka v Skalici.**